

ENTREVISTA

Andreu Sotorra

Narrador

► ► ►

LD. *¿Té xifres de quanta gent va llegir la novel·la 'on line' 'Carezza en W'?*

AS. Segons les estadístiques, més de 50.000 persones van visitar la pàgina web només durant la primera setmana. El degoteig no ha parat i encara ara, de tant en tant, algú hi entra per llegir-la.

LD. *Pocs autors han seguit el seu exemple...*

AS. És que, en general, els escriptors ni saben què és Internet. Són una minoria els que s'hi han interessat. Si abans deia que l'escola encara viu al segle XIX, el mateix puc afirmar de la majoria d'autors, que sovint no tenen ni e-mail. El món editorial, per la seva banda, continua basant-se en les presentacions tradicionals de llibres. Mentrestant, la poesia ha passat a ser matèria de lectures en públic on, per cert, gairebé sempre es llegeix entre els mateixos autors. No sé per què els poetes no han utilitzat més Internet. La poesia hauria d'estar a Internet, que és un mitjà barat i que potser arribaria a més gent. Mira, escriure una novel·la *on line* i penjar-la a la xarxa té un avantatge: no hi ha ningú que faci crítica de llibres a Internet!

LD. *I això venint d'un escriptor que fa crítica literària al diari AVUI! És difícil compaginar la faceta d'escriptor amb la de crític?*

AS. No, si es diferencien bé els dos papers. Sempre he dit que sóc escriptor per vocació i crític per obligació. I em puc equivocar o encertar-la en una feina i en l'altra. Mai sacrificaria l'escriptura per la crítica. Després de més de 600 articles he constatat que els editors i autors de literatura infantil i juvenil estan poc acostumats a la crítica, perquè fan un drama si el crític no lloa la seva obra. Els lectors tenen els seus crítics de referència i de vegades se'ls creuen i d'altres no, perquè en coneixen els gustos, les virtuts i els defectes.

LD. *Com a crític, ¿s'ha autocensurat alguna vegada a l'hora de parlar del llibre d'un autor amic?*

AS. És que jo no formo part del gueto literari. Si tinc algun amic que escriu, és una casualitat. De totes maneres, crec que si algun dia hagués de fer algun comentari crític de l'obra d'un amic, el faria igualment dient el que penso.

LD. *Davant l'allau de novetats en literatura infantil i juvenil, quins són els seus criteris a l'hora de seleccionar de quins llibres parlarà al seu espai al diari?*

AS. Constantment em trobo que tinc cent llibres nous que n'empenyen uns altres cent de vells. A l'AVUI, puc fer unes 45 o 50 crítiques a l'any. Si en cadascuna parlo de 4 o 5 llibres, els números canten. Intento ressenyar autors nous, escriptors consolidats que

treuen una nova obra, obres traduïdes al català... sempre que siguin interessants. Però la realitat és que hi ha una saturació tan gran, que em fa por que obres molt bones passin totalment desapercebudes per falta de temps i de difusió.

LD. *¿Els joves llegeixen tan poc com diuen les estadístiques?*

AS. Jo crec que els joves són els que llegeixen més! Cada any es venen milers de llibres per a lectors d'entre 7 i 16 anys. En canvi, no estic tan segur que tots els llibres que es venen per a adults acabin llegint-se.

LD. *I llavors, per què, de més grans, aquests joves perden l'hàbit de la lectura?*

AS. Perquè comencen a estar tips que se'ls prengui el pèl amb l'etiqueta de *llibre jove*, una etiqueta en la qual no acabo de creure.

XAVIER CARRION

La polèmica amb l'AELC

LD. *Passat més d'un any i mig des del seu fulminant cessament com a secretari general de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC). ¿Creu que aquesta entitat ha canviat la seva línia d'actuació?*

AS. Comencem pel principi: crec que els escriptors catalans no tenim actualment un organisme professional que ens representi. L'AELC continua funcionant com fa 25 anys, amb l'esperit de fons d'una mena de colla gegantera o de ball de bastons, amb tots els respectes per aquestes agrupacions. Una associació de caràcter professional no es pot només reunir de tant en tant. Queden per dinar, per sopar, per organitzar algun acte rutinari i poc útil, per donar un parell de premis, fer viatgets i, això sí, sempre pagant els altres! Actualment, els escriptors no tenim una mena de col·legi professional útil de debò. A mi, per exemple, com a soci, fa un any i mig que l'AELC no m'informa de res d'àmbit professional (o, si vols, gremial) que realment m'interessi i m'orienti com a escriptor.

LD. *Del març del 1999 a l'octubre del 2001, què va intentar canviar de l'AELC des del seu càrrec de secretari general?*

AS. Vaig intentar portar a terme i executar el que aprovava la junta i l'assemblea anual, com per exemple obrir àrees a nova gent, que no vol dir només a gent jove. Vaig provar, amb altres companys, molts ja dimitits, d'aconseguir que l'associació tingués el prestigi que es mereix per la seva tradició, que és conegut més, buscar nous convenis, fer més so-

cis... En un any i mig, vam fer 150 nous socis, que no es fan així com així, ja que estem en un moment que hi ha molta reticència a associar-se; vam multiplicar les activitats; vam augmentar el pressupost... I vam tenir superàvit i tot! I quan semblava que estàvem en el bon camí cap a la professionalització, un grup ancorat en el passat decideix que s'ha de mantenir l'organització que potser sí que era vàlida quan l'AELC tenia un centenar i mig de socis, però no ho és ara que en té un miler. És un acte d'egoisme i poca generositat voler mantenir aquesta estructura que, a més, a la llarga, acabarà girant-se en contra dels mateixos que es resisteixen al canvi.

LD. *Per què creu, doncs, que van decidir cessar-lo?*

AS. Perquè no els interessava ni l'obertura sense amiguisme, ni la professionalitat de l'associació, ni l'empenta que l'AELC agafava davant d'altres associacions similars. L'interès del sector immobiliari era anar fent, anar organitzant actes molt de tant en tant i actuar sense haver d'explicar gaire les coses públicament. Amb alguns dels altres companys que van dimitir ens dedicàvem dia i nit a treballar per l'AELC, i mentrestant, un nucli tradicionalista de l'AELC tenia tot el temps del món per preparar un complot. Un mitjà de premsa va qualificar el meu cessament de cop d'Estat en tota regla, fet amb el suport o el silenci d'alguns representants de càrrecs polítics. Les quatre associacions catalanes d'escriptors ingressen anual-

ment en conjunt uns 600.000 euros (uns 100 milions de pessetes) de les diverses administracions i de Cedro, l'entitat de gestió de drets reprogràfics. Què en reben en feines de base o de servei social realment els escriptors? L'AELC no pot continuar sent una associació tan lligada al govern, ni el d'ara ni a cap, perquè si és així, no defensarà els drets professionals dels seus membres.

LD. *¿Amb quins arguments la directiva de l'AELC el va cessar com a secretari?*

AS. Se'm va acusar de treballar, cosa que ja és bastant significativa. Els promotors del cessament, una part dels membres de junta, van arribar a fer servir arguments insòlits, com ara que enviava notes de premsa des del meu estudi o que havia signat algun conveni com el de l'Espai de Lletres. Una mostra evident de la feina que feia a totes hores. Els arguments esgrimits no s'aguantaven, i els qui els van utilitzar impunement van lesionar tant el meu nom com la meua feina professional. És una paradoxa que l'organisme que hauria de defensar els escriptors es giri en contra seu. Per això tot plegat, per dignitat, ha hagut d'acabar de resoldre's, després d'una demanda meua, en un acord de conciliació, al jutjat social de Barcelona número 11, el 7 d'abril passat. En aquest acord l'AELC ha admès la meua relació professional i ha cancel·lat el deute que mantenia amb mi des del setembre del 2001. El temps sempre posa les coses al seu lloc. He confiat durant dos

anys que arribaria el moment de fer-ho i així ha estat.

LD. *Per vostè, quins serien els principals reptes que hauria d'afrontar el món editorial català?*

AS. Una de les mancances que fa anys que s'arrosseguen és la difusió, la promoció i el llançament exterior de la literatura catalana. Aconseguir una indústria editorial normalitzada que funcioni amb criteris de qualitat i comercials a la vegada i comptar amb uns escriptors que s'agrupin sense personalismes per defensar els seus drets de forma col·legial. Només així evitariem el mal hàbit de la política de subvencions. D'altra banda, de totes les actuacions que ha realitzat el departament de Cultura en els darrers temps, les destinades a les lletres són les més reduïdes. Els pressupostos en infraestructures del teatre, la música o les arts plàstiques són brutals. Però, i per als escriptors, què? Admeto, no obstant, que en part ens ho mereixem, perquè el gremi dels escriptors és més individualista que el de la gent del teatre, les arts plàstiques i la música. He vist autors capaços de vendre's la pell al diable per tal de publicar un llibre. I d'altres que es roseguen els punys quan un col·lega té un cop de sort. A algun me l'imagino com la reina dolenta del conte de la Blancaneu: tot el sant dia amb un mirallet preguntant-li qui és l'escriptor més maco del regne. I l'enrabiada és considerable quan resulta que el mirallet li respon: "Un altre", o, pitjor encara: "Molts altres".